

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3038
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 46. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СУБОТА, 10-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 10, 1984 No. 46. VOL. XCI.

В Ютиці похоронили

письменника І. Смоля

Ютика, Н. Й. (І.Д.). — Після важкої недуги помер у п'ятницю, 24-го лютого ц.р., письменник, редактор "Народної Воли" св. п. Іван Смоля.

Панахиду в похоронному заведенні Річка відправили в неділю, 26-го лютого, о. крилошанин Богдан Смик і о. Йосип Лукашевич при великій участі громадянства. Пластова молодь в одностроях, з прапором, вишувала Покійного. В понеділок, 27-го лютого, обидва священники відслужили св. Літургію й похоронні відправи в українській католицькій церкві св. Володимира Великого. Проповідь виколов о. крилошанин Б. Смик.

Отець крилошанин сказав, що покійний народився 14-го серпня 1913 року в селі Михівцях, повіт Турка, на Бойківщині. До гімназії ходив у Перемишлі, українську студіював у Львівському університеті. Прибувши до Америки в 1949 році, спершу замішав у Нью-Йорку, відтак у Джерсі-Сіті, а вкінці в Ютиці. Його літературний дебют почався з 1949 року. Св. п. І. Смоля, — говорив о. крилошанин Б. Смик, — був не тільки письменником великого таланту, який глибоко переживав усе те, про що писав у своїх творах, він був ідеалістом, соборником, практиком християнства і зразком парфайнізму, що вкладав багато праці в побудову парафії. Його глибока віра допомагала йому переносити його страждання під час хвороби. Управа Українського Братського (колишнього Рубінінського) Союзу оцінила його до співпраці в редакції "Народної Воли", де вкінці він став редактором. Закінчуючи своє прощальне слово, о. Б. Смик додав, що І. Смоля осиротів дружину Марію, яка не відступала від мужа у його важких хвилинах, дочку Наталію, зятя Родіона Герця, дочок Ліду і Галю, вніку Ліоніда Апетку і Дениса. Іван Смоля радів успіхам свого найстаршого внука в Гарварді і звик був про нього казати, що "Леонід між чужими не загубиться".

Після похоронних обрядів на цвинтарі спільно всі відповіли "Видиш, брате мій..." Іван Дурбак пропонував Покійного від Співки Українських Журналістів, якої св. п. І. Смоля був

довголітнім членом і наступником голови.

Під час трини в аудиторії прощали Покійного багато промовців: д-р В. Когутяк від української громади Ютики, сказавши, що громада Ютики втратила велику людину, що творила українську культуру; Іван Олексин, голова Українського Братського Союзу, підкреслив, що під редагуванням св. п. І. Смоля "Народна Воля" стала одним із найкращих українських часописів в Америці. Згадав він про відзначення і літературні нагороди, що їх за свої твори отримав І. Смоля, як також сказав, що Покійний залишив три незавершені повісті. Був він, — говорив І. Олексин, — добрим працівником, співробітником, дорадником, соборником і демократом, "до розкозком у нашій праці".

Фінансовий референт УБС Е. Попіль назвав Івана Смоля великим гуманістом, який 14 років співпрацював в УБСоюзі. Він відзначав високим моральним стандартом, втілював у всіх пошаною, був добрим дорадником і працівником. Мгр Микола Турецький, голова Відділу "Бойківщина" в Нью-Йорку, назвав Покійного великим сином Бойківщини, співцем її відради, що пішов шляхом І. Франка. Велика любов до батьківщини, глибока релігійність, шляхетність влади, скромність, демократизм — це головні прикмети Покійного. Українська громада втратила великого письменника, діяча, вірного сина України: родина — доброго мужа, батька й діда. Вкінці він звернувся до дітей і вніку, щоб ішли слідами свого батька й діда. Отець Б. Смик ствердив, що Покійний був не тільки письменником і журналістом, але й поетом. На підтвердження слів о. Смика, Володимира Смик прочитала Смоляву поему "До молоді", його заповіт. М. Середович шкільний товариш з перемишльської гімназії, пригадав їхню молодість. Він згадав, що І. Смоля написав повість зі шкільного життя "Гранатові історії", але вона, на жаль, пропала під час війни. Мгр Я. Томич пригадав студентські часи, спільні студії українистики у Львівському університеті від 1937 року:

Закінчення на ст. 4.

Вийшла посмертна збірка

есеїв і нарисів св. п. І. Бойкевича

Чикаго. — Недавно 500-тиразним виданням вийшла 167-сторінкова збірка есеїв та нарисів Івана Бойкевича п.з. "З висот щоденності". Редагував цю книжку Анатоль Курдидик, в технічних справах допоміг йому Люба Гнатюк, мистецьку обкладинку виконав Ярослав Кобилецький.

У цій збірці присвята не від автора. Дружина і сини автора, видавши цей твір вже після смерті І. Бойкевича, присвячують його "Незрівняному Мужеві та осяйній пам'яті Батькові — Оксана, Андрій і Роман".

Анатоль Курдидик у передмові до цієї збірки п.з. "Щось про цю книжку" пише, що майбутні дослідники книжок з різних діб України — "братимуть під увагу настрої, думки, погляди і плетні тогочасних українців. У таку площину своєрідної й різної документації попаде тоді з почестю і

книжка нашого автора Івана Бойкевича, як зерцало доби, перекладене його особистим практичним, твердим і водночас оптимістичним наставленням життєвим досвідом: гімназиста-підпільника, політичного в'язня, безпечного громадського активіста, якого окупанти остракує за якому перебував студії примусовою службою у своїй армії, талановитого і завзятого "гайдамака", що й у ворожому мундирі добивався своїм знанням старшинської школи і вищого військового ступеня, потім воєнка Української Дивізії, диспета, емігранта за океан та до Чикаго, де й зашвидко, рішуче зашвидко закінчує свій життєвий шлях".

Книжку цю — в ціні 15 доларів — можна отримати, звернувшись на адресу: Охана Бойкевич, 902 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill. 60622.

Вийшли літературно-критичні статті і есеї А.М. Власенко-Бойцун

Корал Спрінг, Маямі. — Анна Марія Власенко-Бойцун видала тут власним коштом 104-сторінкову книжку п.з. "Есеї і рецензії" — збірку вибраних літературно-критичних статей і рецензій, що їх на протязі останнього десятиліття поміщували українські щоденники і журнали.

У цих статтях, що мо-

жуть пригодитися учням шкіл українознавства, А.М. Власенко-Бойцун пише про великого Шевченка, творчість Лесі Українки, Уласа Самчука, Юрія Шереха, Яра Славутича, Івана Овечка, про УВУ тощо.

Адреса авторки: А. Войцун, 700 82nd St., Apt. 2, Miami Beach, Fla., 33141.

ЗВЕРНЕННЯ

В СПРАВІ НОБЕЛІВСЬКОЇ НАГОРОДИ МИРУ
ДЛЯ МИКОЛИ РУДЕНКА

Як відомо, Комісія безпеки і співробітництва в Європі, або як вона загальною відомою під назвою Гельсінкська комісія, запропонувала українського письменника і правозахисника Миколу Руденка, а разом із ним Юрія Орлова, Анатолія Шаранського і Віктора Петкуса на Нобелівську нагороду миру у 1984 році.

Микола Руденко, один з основоположників і голова Української Гельсінкської Групи, був засуджений 1-го липня 1977 року на сім років ув'язнення у концтаборах і п'ять років заслання за "антисовєтську пропаганду".

Вже в минулому Гельсінкська комісія пропонувала різних правозахисників з терену СРСР і інших країн Східної Європи. Один із запропонованих Лех Валенса отримав нагороду Нобеля в 1983 році.

Лист-пропозицію до Нобелівського інституту на нагороду миру для Миколу Руденка підписали також члени Палати Репрезентантів і Сенату ЗСА, які є членами згаданої комісії.

СКР Молоді ІСНО закликає все своє членство, членство інших українських молодеческих організацій, всю українську молодь в діаспорі, як також нашу цілу громаду, щоб підтримали цю важливу акцію писання листів до Нобелівського інституту на адресу: Nobel Institute, Drammensvein 19, Oslo, Norway.

Світова Координаційна Рада Молоді ІСНО

В Торонто відбувся вечір етнічних письменників

Торонто (ОЕС). — В суботу, 25-го лютого, письменники-члени Канадського клубу етнічних журналістів і письменників відбули в приміщенні Клубу мистецтва і літератури свій літературний вечір. У теплій атмосфері, з перекресованою музично-вокальними виступами, читали вони англійською мовою свої твори.

Вечором проводила Магда Залпа, а відкрив його д-р Остап Соколовський, довголітній голова Клубу. З поміж учасників виступили Аллан Едмонд, англієць, дописував до щоденника "Торонто Стар", Мері Лі, корейка, студентка літератури та філософії, В. Маркевич, редактор польського тижневика "Польсько-канадський кур'єр", Ісаак Воркерман, жид, Йосіпа Клострані, сербка. Та найбільш зворушливим був зачитаний уривок драми Миколи Ковшуну "Епілог прийде" про великий голод в Україні.

У СВІТІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ, зглядаю її комісії, які займаються уділенням допомог для закордонних держав, зменшила на 39 мільйонів доларів допомогу для Туреччини у фінансовому 1984-85 році проти волі Адміністрації президента Рональда Регена, яка звертала увагу обидвом палатам Конгресу, що зменшення допомоги може некорисно відбитися на переговорах про врегулювання справи Кипру. Законодавці, які виступили за зменшення допомоги, виразно підкреслили незадоволення закордонною політикою Туреччини в останньому часі та нап'ятовували турецьку допомогу для кипрських турків; які змагаються до поділу Кипру на дві частини — грецьку і турецьку.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ продали для Великобританії під час війни на Фалькландських островах зброї і різного військового матеріалу на 60 мільйонів доларів. Справа продажу стала щойно тепер відомою, коли прес заговорив сам секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер й інші речники Пентагону, яким, мабуть, залежить на тому, щоб Британія повернула прийнятні більшу частину грошей, витрачених Америкою для допомоги британцям на Фалькландських островах. Крім 60 мільйонів доларів за доставку зброї, ЗСА доставили приблизно 12,5 мільйона галлонів бензину й оливи для британських кораблів.

ПОСАДНИК МІСТЕЧКА Бад Гарцбург у Західній Німеччині офіційно заборонив ветеранам двох дивізій СС влаштувати з'їзд в травні ц.р., вказуючи на проблеми безпеки та поганий відгук у світовій пресі. Згаданий посатник Горст Фойгт заявив, що міська рада і всі політичні партії одноголосно вирішили не дозволити на такий з'їзд. Понад 800 ветеранів і їх родини мали взяти участь у з'їзді ветеранів таких дивізій СС як "Молоді Гітлера" і "Адольф Гітлер", які були збройним раменем нацистської партії.

ІРАН ТВЕРДИТ, що його війська вбили 850 іракських вояків, які брали участь у більшій офензиві проти іранців і що іранські військові частини тримають під контролю острови Майнун, на яких велися зав'язті бої між іранцями і іракцями. З другого боку, іракська військова команда повідомляє, що бої продовжуються на схід від Базри і що іракські літаки і гелікоптери зробили понад 177 налетів, завдаючи великі шкоди іранським збройним силам.

З МІСТЕЧКА МСТНО в Польщі повідомляють, що сотні студентів рильської академії окупували викладацькі зали протягом 14-ох годин минулої середи, 7-го березня, на знак протесту проти розпорядження комуністичного уряду в справі усунення христів із шкільних зазд. Щойно поліція насильно усунула студентів і заборонила протестний марш зі школи до місцевого костелу. Рух в обороні христів поширюється на інші місцевості в Польщі.

ФРАНЦУЗЬКІ РОБІТНИКИ ГОЛОСУЮТЬ ПРОТИ СОЦІАЛІСТІВ

Ля Сейн-Сір-Мер, Франція. — Перший раз у 50-літній історії цього містечка на побережжі Середземного моря робітничі спілки у виборах до міської ради вибрали "буржуазну управу", усуваючи попередню коаліційну раду, зложену з соціалістів і комуністів. Причиною такого звороту направо був розпорядок французького соціалістичного уряду зліквідувати 3,900 робітничих варетів праці в Шанті-де-Норд і в Ля Сейн над Середземним морем. Згадані місцевості мають великі корабельні будівельні.

Більшість робітників у згаданих фабриках з членами спілки, що від років є під контролю комуністів. Звичайно, вся ненависть робітників звертається проти уряду президента Франсуа Мitterана, який, як відомо, є в політичному союзі з комуністами і в кабінеті якого є кілька визначних міністрів-комуністів.

Провідники французької компартії з доляности до коаліційного соціалістично-комуністичного уряду Мitterана, мовчать і тим самим не обороняють відправлених робітників із згаданих фабрик, хоч понад 75 відсотків відправлених робітників є членами французької комуністичної партії.

Натомість соціалістична партія й провідники гостро атакують паризький уряд за масову відправу робітників, обвинувачуючи паризький уряд у "сліпому наслідуванні Маргарети Тачер" в Англії.

Це перший раз за президентури Мitterана, що маси робітників у Франції починають розчаровуватися у своїй політичній еліті і її ідеології.

У середу в четвер Париж був дослісно спаралізований, коли на страйк вийшли всі публічні робітники.

Етіопія „видворила” двох совєтських „дипломатів”

Аддіс Абаба, Етіопія. — У середу, 7-го березня ц.р., марксистський уряд Етіопії вигнав двох членів совєтської амбасад за шпигунську діяльність в користь СРСР на шкоду Етіопії.

Вигнання наступило місяць після викриття т. зв. „американського плану” для повалення комуністичного уряду полк. Менгісту Геїлі Міріяма. Закордонні джерела в Етіопії подають, що згадані совєтські „дипломати” старалися „наїпнувати й ослабити” тепершній марксистський уряд Етіопії.

Це вигнання має бути сигналом, що Аддіс Абаба не бажає політичного вмишування Москви у внутрішні справи Етіопії, не вважаючи на те, що Етіопія вважається одним з найбільш лояльних совєтських союзників в Африці.

Місяць раніше вигнано з Етіопії чотирьох членів американської амбасад. В тому самому часі арештовано 18 етіопців, включно з двома генералами і одним майором, яких обвинувачено у співпраці з американцями для повалення сучасного уряду в Аддіс Абаба.

У відповідь, Уряд ЗСА наказав двом членам етіопської амбасад у Вашингтоні покинути ЗСА. Один з них, Гелаяй Завде, негайно попросив політичного азилу у Америки, і його справа є тепер під розглядом американського Уряду.

В АМЕРИЦІ

СТОРМІ ДЖОВНС, 6-річна дівчинка, якій лікарі в пітсбургському шпиталі перещипали серце і печінку, почувається значно краще і виявляє бажання покинути шпиталь. Вона затужила за своєю сестричкою Місті і шкільними подругами із передшкілля. Лікарі кажуть, що Стормі дуже швидко приходить до здоров'я і вони є захоплені процесом видужання малої пацієнтки.

КОНГРЕСМЕН МАРІО Біяджі, демократ з Нью-Йорку, який ще й досі терпить від поранення кулею під час його служби у поліції, обвинуватив Адміністрацію президента Рональда Регена, що вона радше прихильнається до торговців зброєю, які організували у Вашингтоні сильне „лаббі”, щоб не допустити до схвалення законопроєкту про заборону продажу зброї і гострішого покарання злочинців, які таку зброю використовують під час виконання злочинів. Прихильники заборони і Крайова асоціація поліціянтів домагається також заборони деяких родів амуніції, яка сильніше вдяряє і швидше досягає цілі. Таку амуніцію використовують злочинці під час нападів на поліціянтів. Деякі роди такої амуніції пробивають навіть охоронну камізьку на грудях у поліціянтів. Законопроєкт Біяджі і сенатора Деніса П. Мойнінгена розглядає тепер юридична підкомісія в Сенаті.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту і Пентагону повідомили, що прокомуністичний уряд в Нікарагуа змусував великі військові частини і танкові з'єднання на кордоні Гондурасу, перестерігаючи рівночасно ту державу перед провокацією. Нікарагуанські сандіністи раніше заявляли, що Гондурас „грається з вогнем” і погрожували відплатою. Не треба забувати, кажуть політичні і військові спостерігачі, що в Центральній Америці перебував тепер чимало американського війська, а головною літаків і кораблів, які вже почали наближатися до берегів Гондурасу у зв'язку з погрозами сандіністів і концентрацією війська на кордоні між Нікарагуа і Гондурасом.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЧИСЛЕННІ протести деяких сенаторів і лідерів релігійних угруповань, Сенат затвердив Вілліама Вілсона на амбасадора З'єднаних Стейтів Америки до Ватикану і тим самим ця контрверсійна справа закінчилася. За номінацією голосувало 83, проти 13 сенаторів. Деякі сенатори зі стейтів у яких переважали протестанти й євангеліки, голосували проти, хоч у приватних розмовах вони не мали нічого проти відновлення дипломатичних зв'язків з Апостольською Столицею.

ДЕЯКІ КРИТИКИ ПРЕЗИДЕНТА Рональда Регена закидають йому тепер дводичність. Причиною до такої критики послужила заява Президента до американських євангеліків, що „Америка повертається назад до Бога” і що відвідування церков американськими громадянами значно збільшилося під час його Адміністрації. У середу, 7-го березня, речники Білого Дому мусіли визнати, відповідаючи на критику Президента, що Р. Реген особисто рідко появляється в церкві. Леррі Спінк, заступник пресового секретаря Білого Дому заявив, що останній раз, коли Президент відвідав пресвітеріанський центр було в червні 1983 року. Критики заявляють, що американці повинні придилятися до діл Р. Регена, а не прислухатися до його слів.

ЧЛЕНИ КОНГРЕСУ ЗСА ВІТАЮТЬ УНСОЮЗ

До листів-привітів сенаторів і губернаторів з нагоди 90-річчя УНС долучились члени Палати Репрезентантів ЗСА. Внизу поміщуємо уривки з тих листів, які наслідні на руки головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Фліса.

.....Майже повне сторіччя Український Народний Союз був важливим стимулом до розцвітту української спадщини та культурної, харитативної і братської служби для всіх українців в ЗСА.....

ПІТЕР В. РОДІОНО, МОЛ.
Нью Джерзі

.....Дух дружби і доброзичливості, який ширить Український Народний Союз, є поштовхом для нас усіх! Ви посвятали себе всецілью для закріплення української спільноти та простягнули руку до всіх інших етнічних груп. Справді УНСоюз можна б дати іншим за приклад! .....

ДЖОЗЕФ МІНІШ
Нью Джерзі

.....В 90-ти роках свого існування Український Народний Союз і його члени працювали пильно, щоб задержати культуру і традиції українського народу, організуючи різні культурні, патріотичні і товариські імпрези на терені цілої Америки. Зі своїми 80,000 членами і 450 відділами на терені ЗСА і Канади УНСоюз допоміг у розвитку живої української спільноти в нашому народі. Я є гордий, що саме стейт Нью Джерзі є місцем головної квартири УНСоюзу.

Саме недавно я був одним із тих, що внесли в Палату Репрезентантів окрему пропозицію про відзначення Дня Незалежності України. Задуючу копію свого внеску з надією, що зміст його буде цікавий для ваших членів.....

ДЖЕЙМС ДЖ. ФЛОРІО
Нью Джерзі

.....Це була справжня присмність співпрацювати з вашою організацією впродовж трьох моїх каденцій у Палаті Репрезентантів. Ваші старання для добра і розвитку культури американців українського походження стоять на тому самому рівні, що й ваші старання за вільну Україну. Ваша посвята справі переслідування людини совєтським режимом повинна бути прикладом для цілого світу. Як член Палати Репрезентантів, який брав участь у цих стараннях та буде брати і в майбутньому, я сердечно вітаю вашу організацію і бажаю всього найкращого у наступних 90 роках.....

ФРЕНК ДЖ. ГВАРІНІ
Нью Джерзі

.....Я справді гордий з того, що голова квартири Українського Народного Союзу є в Джерзі Сіті, який є в моєму рідному стейті. Українська спільнота зі своїм сильним прив'язанням до Церкви і родини дає нам всім добрий приклад. Тому я щиро бажаю вам, щоб ваша організація розвивалася і на майбутнє так гарно.

Хочу ще додати, що нас дуже стільно стремління докласти усіх зусиль до звільнення України зі совєтського ярма і проголошення її незалежною.....

РОБЕРТ А. РОВ
Нью Джерзі

.....Український нарід цінить свою свободу і тому хоче бути незалежним від Совєтського Союзу. Ваша організація підтримує ці стремління, а при тому плекає культурні надбання українського народу.

В цілі нашій країні українці вибиваються як адвокати, учтелі, музиканти, фермери, ремісники і як батьки родин. Вони всі лояльні, повні патріотизму громадяни, і саме УНС помагає їм відіграти важливу роль в американському суспільстві. Погляди УНС цінять в Конгресі ЗСА, а я особисто підтримую ваші стремління доздобути вільну Україну, яка була б під проводом вільних українців.....

МЕТТЮ ДЖ. РІНАЛДО
Нью Джерзі

.....Знаючи зацікавлення вашої організації боротьбою для відновлення української державности, хочу повідомити вас, що в Палаті Репрезентантів внесено окремий Порядок дня присвячений 66-й річниці незалежності України.

.....Ваша організація приймала завжди кожний виклик до праці із силою та відвагою, у висліді чого Український Народний Союз вибився на найбільшу українську братську організацію.....

РЕЙМОНД ДЖ. МЕКГРЕТ
Нью Йорк

.....Зусилля УНСоюзу у вдержанні української культури та мови дали силу іммігрантам з України і американським українцям передати українську спадщину своїм дітям і внукам.....

СЕМ ДЖЕЙДЕНСОН
Коннектикат

.....З великою присмністю гратуюлю УНСоюзові та його членам з приводу 90-річчя вашої організації... З того приводу я зложив заяву в Палаті Репрезентантів у дні 22-го лютого ц.р., яку знайдете на сторінці 406 Е Конгресового рекорду.....

ВІЛЛІАМ О. ЛІПІНСКІ
Ілліной

(Продовження буде)

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКА МОВА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00

UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Загадка президентських передвиборів

Коли з початком цього року на десять місяців перед президентськими виборами аж вісім демократичних діячів зголосили свою кандидатуру, то всі засоби масової інформації — газети, радіо і телевізія — одностайно визнали колишнього віцепрезидента Волтера (Фріца) Мондейла за "фаворита" і, першуну, у перегонах до отримання офіційної номінації на кандидата Демократичної партії. Було загальне переконання, що поки закінчиться довга черга передвиборів — з вісьмох кандидатів залишиться тільки один Волтер Мондейл, який у президентських виборах 6-го листопада ц. р. буде суперником республіканського кандидата Рональда Регана. Це підтвердив у лютому начебто і "кокус" в Айові, де Мондейл здобув значну перемогу над Джаном Гленном, і де вперше Гері Гарт вийшов на друге місце в голосуванні.

Перші передвибори відбулися традиційно в Нью-Гемпширі і вони принесли велику несподіванку: Волтер Мондейл програв до сенатора з стейту Колорадо Гері Гарта. Сам Мондейл заявив, що ця програ була "відром зимної води на голову" і наукою для нього, щоб не "запомо-ручуватися від успіху". Але він був добродушним і запевняв, що жвавішою та енергійнішою персональною пропагандивною кампанією "здожене і пережене" Гарта. Він має ту перевагу над Гартом, що розпоряджася фондом на 12 з половиною мільйонів доларів, коли Гарт, розпочинаючи свою кампанію, мав тільки ледве понад два мільйони доларів. Після перемоги в Нью-Гемпширі почали напливати пожертви на виборчий фонд Гері Гарта, який, наче за одну добу, став відомою в цілій Америці особою.

Але ось 4-го березня, на багатолюдному "кокусі" (зібранні), Мондейл у стейті Вермонт програв втретє, і то відношенням 71 відсоток — Гарт, 20 відсотків — Мондейл. Тепер вже ситуація стала поважною: про Мондейла ніхто вже не говорить, як про "фаворита", а ті, які зразу проголосували йому свою беззастережну підтримку, — опинились в досить неприємній ситуації.

Перш за все за Мондейлом заявила центральна робітничих спілок, Американська федерація праці — Конгрес індустріальних організацій. Ця могутня організація своїми фінансами і своїми впливами значно причинилася до названої вгорі велетенської суми виборчого фонду Мондейла. Ці гроші вможливили Мондейлові створити виборчий апарат із 175 платними організаторами передвиборчої кампанії у 20-ох стейтах. Свою підтримку Мондейлові проголосив був голова демократичної більшості в Палаті репрезентантів Томас (Тіп) О-Ніл, свою підтримку дала йому центральна жіночих організацій і своє благословення дала йому скриня ліберальна організація "Американці за демократичну акцію". Гері Гарт всього цього не мав і, поза своїм стейтом Колорадо, був мало кому відомий.

З восьми кандидатів три вже відпали — зрекшись, побачивши безвиглядність своєї кандидатури. З-посеред залишених ще демократичних суперників найменше шансів дістати номінацію має Джордж МекГоверн, який 12 років тому програв вибори до Річарда Ніксона, і муринський проповідник Джессі Джексон, проти якого сильно виступають американські громадяни жидівського походження, називаючи його, за прихильність до Ясіра Арафата і палестинців, "антисемітом".

Є різні причини сьогоднішньої прогрі Мондейла і вигри Гарта: перш за все в Америці закріпився, наче написаний, "закон", що, хто програє, за того не радо голосують у наступних стейтах, де відбуваються передвибори. Але так відбувається не завжди. Мондейл пошкодив собі там, що він мав фальшиву тактику — робив всім на всі сторони обіцянки, яких не буде в силі виконати, ставши президентом. Є і інші прогріги в колишнього Картерового віцепрезидента. Гарт покищо знаходить прихильний відгук у молодих виборців-демократів, як наймолодший з усіх демократичних кандидатів, і користуєся американською політичною традицією шукати "нових облич" та бажати собі "зміни". (Річард Ніксон був винятком: програв був до Джана Кеннеді, але виграв проти Гюберта Гомфрі).

Найближчі передвибори відбудуться у так званий "супер-вікторок", 13-го березня, у Флориді, Джорджії і Алабамі, та ще в шести стейтах. Цей "супер-вікторок" буде вирішальним для одного з цих кандидатів — будуть чи не будуть вони вести далі кампанію за номінацію своєї особи на кандидата Демократичної партії. Ті що "виживуть", йтимуть далі. Всіх передвиборів і партійний кокус має бути 32. У цій надзвичайно складній і штудерній виборчій процедурі трапляються загадки несподіванки, яких ми є тепер свідками. Несподіванки ці продовжуватимуться до літа, коли відбудеться Демократична Конвенція.

Дев'ятого березня ц. р. сповнилося 170 років з дня народження великого українського поета і борця за долю свого народу — Тараса Григоровича Шевченка.

Літературний критик, теоретик політизмен Євген Сверстюк пише: з крові відомих і невідомих українських лицарів наша земля зродила Тараса Шевченка — зухвалою генія, який цілому народові прокладав шлях проти течії. Народові з зав'язаними очима і скованими руками. А праця була тяжка, бо вже шість століттями дорога зради пахла коритом, мундуром і золотом, а дорога вірності — кров'ю.

"Зухвалий геній" зі своїм вогнистим словом в обороні свого національно і соціально покривдженого народу став в його очах немирним. Іван Драч стверджує це золотими словами, що "Шевченко має дату народження — дату смерті в Шевченка нема". Його безсмертя стверджено кількома поколіннями, його творчість поширилася по багатьох країнах світу і далі зростає його культ, як борця і пророка. В простонародді є чимало переказів навіть про фізичну немирність. Наприклад, що, "наш Тарас не вмер, а тільки прикинувся мертвим і в слушну годину встане".

"Коли б не він, — пише інший поет (О. Кобець), — то й люди б нас не знали; коли б не він — про нас не був би світ". Та головне не в тому, чи знають про нас чужі люди чи ні, а в тому, що Шевченко навіть своєю Шевченкою молодого революціонера Шевченка всяке братання із ворожими групами слоб'ян, головні російськими — цілком несприятливі, і тому з огорченням, маючи на думці Перелазівську і Галицьку угоди, заявляє: "Раби! Підійжі! Глянь Моска! Варшавське сміття — ваші пани, ясно-вельможні гетьмани". Він критикує і Богдана Хмельницького, бо він, хоч і нехотів, заборонив Україну в неволю. Для Шевченка провідною думкою являється ідея "своєї хати" і "своєї правди"; він вірить, що ті, які змагаються за свою національну і державну волю, як народи скелястого Кавказу, мають за поміч самого Бога, тому і заохочує всіх борців: "Борітеся! Поборете! Вам Бог помагає! За вас сила, за вас воля і правда святая!".

Дивно сказати: одна людина, — а такий великий поря! Такий трісний протест проти усіх тиранів і всіх їх "гончих і псарів"! Тоді, коли ворог готувався поховати нашу націю на віки, в цей критичний момент виступив владно і певно молодий Шевченко і промовив свій могутній клич: "Встане Україна!".

Тоді, коли для інших братчиків державне відродження України мало прийти через поширення письменства, шкіл, книжок, часописів, — то для Шевченка був один клич — "Борітеся!" Для нього одинокою розв'язкою у визволенні

Ілля Демиденко

ДО 170-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ

ною смертю став збудинком етнографічної маси. Згаданий Іван Драч поему "Смерть Шевченка" закінчує словами.

„Йшла вперше Україна по дорозі
У глибину епох і вічних злотов —
Йшла за труною сина і пророка

За нею по безсмертному шляху
Йшли хохли, русини, малороси,
Щоб звитись українцями від нині.

Москва робить все, щоб народ не пізнав справжнього Шевченка, фальшує його твори, збіднює українську мову і літературу, але це не відважиться сказати, що "сво нест".

"В найтяжчі дні ми не померли через безсмертність", — знову стверджує інший дослідник Шевченкової появи в Україні і для України.

Здійснюючи гасло Шевченка, що, "в своїй хаті — своя правда і сила, і воля", в огні і бурі революції творилась Українська Народна Республіка. Все чесне і національно сумлінне в сучасній Україні іде за Шевченком. "У хороших Шевченків слід ступаючи", — як сказав І. Кошелівцев це про Шевченка. І ледве вийшов вислів політична відлига в новій комуністичній імперії — СССР, як вироста

Проф. Мирослав Борисюк

ІДЕЯ ОСОБИСТОЇ ПОСВЯТИ У ШЕВЧЕНКА

„Ми не лукавили з Тобою,
Ми просто йшли, у нас нема
Зерна неправди за собою”.

Т. Шевченко

була революція, через всенародне повстання, із зброєю в руках, як вже тоді написав у „Заповіті”: „І вражого, злюю кров'ю волюю окропити”.

Шевченко знав, що цар не поглядить його по голові за те, що він у своїх віршах назвав його (або його по-передників) канібалом, проповідником, катом, гаспидом лукавим, змієм. Це знали теж його друзі. Тепер для цієї молоді людини почалося нове життя, вже не його власне, а таке, що зв'язується по віки з ідеалами великих подвижників. Для себе він перестав існувати: ні чар юних літ, ні солодкий гомін сердечних пісень, ані романтика безжурного життя не мали вже ніколи стати змістом його дня, а одно велике негасиме і понад все святе бажання: для України жити, терпіти і вмерти!

Під час одних зборів, чи не на перший день Різдва, вирінуло питання державного устрою країни. Братчик твердо бажав республіканського ладу на зразок "3-х єдиних Стейтс Америки. Значить, початок був зроблений і в послідовній діяльності треба було наді-

пляда шестидесятників, і з них першим подав гучний голос Василь Симоненко: „Народ мій е! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ! Пошешнуть всі перевертні й прибудли і орди завойовників-заброд”. Поема Симоненка „Курдському братові” подібна до шевченкової поеми „Кавказ”. Досить тільки в ній замість слів „курд” і „курдський” поставити слова „українець” і „український”, як це й зробив один із правозахисників (Микола Коц), за що й одержав сім років ув'язнення, але винним себе не визнавав. Михайло Горинь, один із перших засуджених правозахисників 70-х років, у своєму останньому слові заявив: Я виховувався на творах Шевченка, іншого і не може бути. В імені сумлінних і чесних, для яких Шевченко є символом національної честі, — Ліна Костенко каже: „Кобзарю! Знаю до тебе я приходжу, бо ти для мене совість і закон”.

В пошану Шевченка вже сказано і написано дуже багато похвальних і щирих слів (зокрема прекрасні статті П. Оларченка, фактами з яких я тут користуюсь). Але сьогодні, в день 170-річчя його безсмертя, в час, коли доля українського народу висить на волосині, — мало лиш згадати Шевченка добрим словом, бо він сам казав: „Мені однаково... чи хто згадає чи забуде мене в снігу, на чу-

жині... — Та не однаково мені, як Україну злі люди приплять, лукаві, і в огні її, окрадену, збудять...”

Мало лише проспівати „Вічна пам'ять” і далі жити; натомість кожний зобов'язаний, хто дійсно шанує Шевченка, прилучитись до гнівного його протесту проти національних гнобителів, підтримати голос правозахисників на Батьківщині, мучеників політв'язнів, які ідучи слідом Шевченка, — мучаться, каруються, але не каються.

Шевченко розбудив український народ, але Україна залишилася окраденою і поневоленою. Та історія ще не сказала свого остаточного вердикту: „Борітеся! Поборете”, — казав Шевченко. І на сторожі майбутньої волі України Шевченко поставив своє велике Слово, скріплене власною жертвою, слово-заклик до боротьби.

Відзначаючи 170-річчя народження Шевченка, сприймімо його слова (хай в кожній хаті „Кобзар” стане настільною свангелією) ширим серцем і розумом, щоб слово перетворилося в дію. В ім'я Шевченка і з іменем його змагальності за наше національне збереження тут і там, і чужому наукаючись і свого не цураючись.

Змагаймося за піднесення рівня нашого громадського, політичного і культурного життя. Щоб нас діти не цурались і геть не втікали. Утримаймося в диспосіті лиш найбільш свідомі свої національної спадщини народи. Допомогаймо ви- Закінчення на ст. 3.

се собі. Блискавкою майнули думки вперед, і тільки колючим морозом повіяло по його душі привиди сибірської тайги і рудого, до безтями палючого киргизського степу. Розбились нагло всі кришталі мрій, що їх так гордо леліяла його палка уява, розум аквірис сепанком суму, а тіло було в змиселі тепер царського жорстокого права, російського окупанта України. А душа? — „...Не скусі душі живої і слова живого!” — кричав голос душі: „Я тобі, Тарасе, дам надлюдську силу, і твоє слово огнем заговорить, і вони, слова твої, понесуться по світі, і ти станеш апостолом Правди. Тілом ти помреш, але духом воскреснеш! Воскреснеш ради їх, людей закованих твоїх, убогих, нищих. Возвеличиши малих рабів отих німчих. І на сторожі коло їх поставиш Слово!”

Перша ніч в тюрмі така довга і безсонна. І фраз прасований, крохмалена сорочка, біла краватка, лякочані черевички, а поруч — нечепурна прича, доквруги каміни, вогні, ослепили стіни і стук, що мертвоти, стабили вартового (караульного) по темному коридорі... Яка страшна іронія долі і який глум, і який жалі. І цей настирливий шепіт, що, мов галюка, точить живу кров із серця: „загине все, ти сам загинеш, і не згадають, щоб ти знав...”

Може покортися? Може

Закінчення на ст. 3.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що відходять, і цих, що залишаються

Останні дні місяця лютого позначилися у нашій громаді сумними подіями, що їх найбільш болічно відчували працівники пера та ті наші громадяни, що ще читають українську пресу та нисемство.

У проміжку десяти днів ми втратили двох широко-відомих письменників і журналістів — Івана Керницького-Іскра і Івана Смоля.

Кажуть і постійно це повторюють, що кожна людина є заступником; що немає людини, після відходу якої не можна б підібрати іншої на її місце. А все ж, коли прийшлося прощати цих двох людей, таких дуже цінних для нашої спільноти, обох — письменників і журналістів, ми оплакували не лише широкі особисті друзі, винімово гарних вдачею людей, але ми оплакували також цю втрату, бо велика пуста залишилася після них на сторінках нашої преси і на книжкових полицях.

Це почуття, здається, мали усі ми — ті, які залишилися. Тож ніхто не здивувався словам, що їх сказав один із наших відомих мислителів: ми немов „складаємо собі взаємно співчуття”.

Справді, хто слідує за працею і кількістю українських письменників і журналістів у вільному світі, мусить бачити, як корчиться застрашеною їхня кількість і як мало припливу до них кіл молоді української крові.

Дарма, що постійно при прерізнних нагодах з патосом говоримо про те, що „як не ми, то хто” вдержить свободну українську пресу й

літературу? Не помагає деклямувати про наш священный обов'язок протидіяти посиленню русифікації в Україні, про плекання вільного українського слова, яке може вільно здвентити лише поза кордонами України. З року в рік зменшується розмір українських журналістів, з року в рік зменшується менше вартісний книжков українською мовою, які б промовляли до пересічного читача. А рівночасно під вагою років, або і передчасно, втомлени життями, неспівними умовами праці і важкими переживаннями, наші письменники і журналісти один за одним відходять у інший, може, кращий світ...

Хто їх заступить? Хто стане на їхньому місці? Хто винуватий своїми писаннями сторінки нашої преси, що ще існує?

Ні. Таки є незаступимі одиниці, неперторні діяти та працівники пера, як оці два, що їх ми шойно поховали. — Іван Керницький і Іван Смоля.

І може, коли навіть знайдеться хтось, щоб заповнити залишену прогалину, то це вже не буде ніколи ані Іскра, ані Іван Смоля. Гурт українських вільних журналістів і письменників знову збідніє.

А цей факт насуває на тих, що залишилися, не лише сум, але і почуття відповідальності — який переважний обов'язок наложений на наші плечі. Чи дасть Бог сили видержати і ще залишити на своєму місці нову українську зміну?

О-КА

Марта Тарнавська

Відкриття Пам'ятника

Не до мистців, не в пантеон поетів прийшов, щоб слави лавр прийняти на чоло: — це не настав той час, щоб бути лиш естетом, закривши очі на добро і зло.

Прийшов він у столицю дипломатів — країни невідомої поет — щоб про забутих світові сказати беззвучним докором, що коле, мов стилет.

Прийшов підняти байдужості фасад: прийшов, мов вивоз до усіх сумнів, — мовчаного народу амбасадор, посол від незчлених покладів.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інститутів чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє що вимога як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Заторожці чули,
Як дзвонили у Глухові.
З гармат ревнували:
Як погналі на болото
Столицю робити
Як плакали по батькові
Голодний діти...

Безмежна любов Шевченка до батьківщини віддзеркалена в кожному творі, на кожній сторінці „Кобзаря” і в прозових творах. Шевченко був одержимий любов'ю до рідного краю, що був для нього персоналізацією вічної правди, краси і добра. Тому в нижче наведених цитатах Україна виступає як мати, вдова, сирота і символізує почуття поета: страждання, любов, смуток, зневіру, розпач, завзятість і різні психічні настрої, якими боліла душа Пророка:

Україна — матір:

Україно, Україно!
Серце моє, неенько!...
Нехай мати усміхнеться
заплакана мати.

Україна-вдова: А ти моя Україно, безталанна вдово!...

Україна-сирота: Обідрана сиротою / Понад Дніпром плаче...

Смукот:
Світе тихий, краю милий,
Моя Україно!
За що тебе сплюндровано,
За що, мати, гинеши?

Зневіра:
Не встануть гетьмани,
Не покрийть Україну
Червоні жупани, —
Обірана, сиротою
Понад Дніпром плаче...

Закінчення на ст. 4.

Анна Власенко-Бойцун

ІСТОРИЧНІ НАЗВИ В ПОЕЗІЇ ШЕВЧЕНКА

(До 170-річчя народження Т. Шевченка)

II.

Поруч наведених вище тематичних назв, Шевченко вживав в поезії такі топоніми: Україна (чотири рази), Візантія (п'ять разів), Скутара (шість); і гідроніми: Босфор (чотири рази), Дарданелли (один раз). Отже в поезії „Гамалія” використав поет, беручи до уваги повторення, 28 географічних назв, у тому 18 топонімів і 10 гідронімів. Всі ті назви не служать лише для орієнтації в терені чи визначення місцевості на карті, — вони мають також історичну і культурну вартість, бо зв'язують минуле з сучасним, а сучасне з майбутнім. Вони виступають тут заповітом тяготи і родинної, і племенної, і національно-державної. І саме тому теперішній окупант України старастся вимазати з карти всі історичні назви, тому Жовті Води тепер Жовта ріка, а Сісчелав — Дніпропетровськ...

Геній Шевченка відчув це і старався у своїх поетичних і прозових творах закріпити для нащадків якнайбільше назв, що мали будь-який зв'язок з минулою державністю, з козацькими волюностями і вкінці з останнім національним повстанням перед Шевченком, з Коліївщиною. Тому в поезії „Гайдамаки” ми бачимо рясно топоніми, передусім ті, на терені яких проходило національне повстання в 1768 році. Іх у „Гайдамаках” є сорок, а разом з повтореннями — 191. Висловлюю топоніми в алфавітному порядку: річка Альта (1), село Будина (2), Боронівка хутір (1), Вавилон (1), Варшава (2), Вербілка (1), Вільшана (1), Волинь (1), Воронівка (1), Дніпро (10), Дунай (1), Жовті Води (1), Канів (2), Керелівка (2), Київ (2), Корсунь (3), Кубань (1), Лебедін (9), Лиман (2), Лисянка (6), Литва (1), Майданівка (1), Медведівка (1), Молдавія (1), Полісся (1), Польща (5), річка Рось (4), Сена (1), Січ (1), Сміла (2), Смілянщина (5),

Скутар (1), Тихий (2), Троя (1), Тясмин (1), Умань (8), Уманщина (7), Хортиця (1), Черкаси (6), Чигирин (11), Україна (33).

Всі вищелені географічні назви сповняють своє призначення, тобто вказують, де саме проходило повстання. Проте деякі виконують інше завдання, наприклад, Вавилон символізує, так само, як сонце, — вічність і гордість людей:

...Як над Вавилоном, над його садами,
І над тим, що буде з нашими синами,
Ти вічний без краю!

Топонімами створює Шевченко прекрасну й оригінальну алітерацію, показують, як розгорталося повстання, згідно з наказом Залізняка:

А найперше Медведівка
Небо нарівняє,
Горить Сміла, Смілянщина
Кров'ю підпалає.
Горить Корсунь, горить Канів,
Чигирин, Черкаси...

В поезії „Гайдамаки” повторив поет 33 рази назву Україна, в тому контексті Україна не лише територія, а радше ідея багатьох поколінь. Трагедію поневолення України після Полтавської битви змалював поет з такою силою, що навіть сучасний читач не може спокійно читати:

Розказали кобзарі нам
Про війни і чари.
Про тяжке лихо ліття...
про люті карі,
що ляжи нам завадали — про все розказали,
Що ж діялось по Шевченку!
То й вони злякалися,
Онімили з переляку
Сліпі неборачки,
Отак й вогосили,
Петрові собаки,
Рвали, зризили... І здалека

Чи Ви зложили вже свій даток на УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД у 1984 році? ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL,
140 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

В 1982 році вийшло друком третє видання сім'ї наукової праці під заголовком

"EDUCATION"

о. д-ра Остапа
Е. Оришкевича

Це видання є призначенням для бібліотек великих університетів. Його можна замовляти, пишучи на адресу:

Rev. Dr. Ostap E. Oryshkewych,
373 Carmel Road
Millville, N.J. 08332
Tel.: 609-825-4826

Ліга Української Православної Молоді
Нью Йорк — Нью Джерсі Округи
власнотворе

**ДУХОВНИЙ
ВЕЛИКОПОСНИЙ
КОНЦЕРТ**

в неділю, 25 березня 1984 р., о 3-й год. по пол.
в українській православній церкві
св. Тройці в Ірвінгтоні, Н. Дж.
при 830 Lyons Avenue, Irvington, N.J.

В Концерті беруть участь церковні хори:

св. Тройці в Ірвінгтоні, Н. Дж.;
св. Вознесіння в Мейплвуді, Н. Дж.;
св. Димитрія в Картереті, Н. Дж.;
св. Юрія в Ярдвілл-Трентоні, Н. Дж.;
св. Вознесіння в Кліфтоні, Н. Дж.;
св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Дохід з Концерту призначений на стипендії нашої молоді.

ПРОСИМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДСТВО
ПРИБУТИ ЧИСЛЕННО.

ОКРУЖНА УПРАВА ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ
ПРАВОСЛАВНОЇ МОЛОДІ

Ідея...
Закінчення зі ст. 2.

піднявши на своїх плечах до своїх
піднявши на своїх плечах до своїх
піднявши на своїх плечах до своїх

ФУНДАЦІЯ ОМЕЛЯНА І ТЕТЯНИ АНТОНОВИЧ
запрошує Громадськість на
УРОЧИСТЕ ВРУЧЕННЯ
літературної нагороди Антоновичів
ЕММІ АНДІЄВСЬКІЙ
за її роман "Роман про людське призначення"
і наукової нагороди
ЛІНДІ ГОРДОН
за її монографію "Cossack Rebellions: Social Turmoil in the
sixteenth Century Ukraine".

Вручення відбудеться
в суботу, 31-го березня 1984 р., о 4-й год. по пол.
в залі Українського Інституту Америки
2 Схід 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

Особистих запрошень Фундація не розсилає.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
повідомляє та запрошує Українське Громадство на
ВЕЧІР-РЕПОРТАЖ
ЛІДИ ПАЛІЙ
"ШОВКОВИЙ ШЛЯХ"

Науковець-подорожник розповість про свої пригоди,
переживання та досліди, мало знаної, обаяної таємниці
країни поза межами Китайського мур.

Доповідь ІЛЮСТРОВАНА ПРОЗІРКАМИ.

Імпреза відбудеться
в неділю, 18-го березня 1984 р., о год. 4-й по пол.
в Українському Інституті Америки
2 Схід 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

По доповіді гутірка з Прелегентом з чайком та солодким.
Даток — 5.00 дол.

Пластове Плем'я "Перші Стежі"
має шану, запрошує Вас на
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН
Ярослави Сурмач-Міллс

яке відбудеться 16-го березня 1984 року о годині 8-й вечора
у Пластовій Домівці при 2124 W. Chicago Ave., Чикаго, Ілл.

Виставка триватиме до 18-БЕРЕЗНЯ, включно

Під час відкриття СЛОВО МИСТКИНІ про її ТВОРЧИСТЬ

З нагоди
свого 90-річчя
УКРАЇНСЬКИЙ
НАРОДНИЙ
СОЮЗ
власнотворе

ВЕЛИКИЙ СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

**ВОЛОДИМИР
КОЛЕСНИК**
диригент
**ЛІДІА
АРТИМІВ**
піано
**КАНАДСЬКИЙ-
УКРАЇНСЬКИЙ
ОПЕРНИЙ ХОР**
**АМЕРИКАНСЬКА-
СИМФОНІЧНА
ОРКЕСТРА**

Будуть вперше в ЗСА виконані
повністю такі музичні твори

Святкова Увертюра
ЮРІЯ ФІЯЛА
Слов'янський Концерт
БОРИС ЛЯТОШІНСЬКИЙ
Кавказ
СТАНІСЛАВ ЛЮДКЕВИЧ

Неділя, 1-го квітня 1984 р., в год. 2:30 по пол.

Carnegie Hall

Квитки в ціні:
25.00 20.00 15.00 дол.
— можна набудувати в головній
канцелярії УНСОЮЗУ (201) 451-2200
в кінотеатрі Арка Сурма
— Нью Йорк
Діалог Базар — Ньюарк
або телефонуйте на
Carnegie Charge (212) 247-7459

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

В 50-ЛІТТЯ ЖАХЛИВОЇ ТРАГЕДІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

- Список ч. 14/83
- Пожертви на спеціальний проект ФКУ: підготовку та публікацію наукових праць про трагічний, штучно створений Мо-
сковою Голод в Україні 1933 року.
- \$2,000** — д-р Ярослав і Надія Мігайчук.
\$1,000 — д-р Ірина Васинчук, Пилип і Олександра Мі-
сьонг.
\$500 — Євгенія Вербицька, Денис Лазута, Володимир Ма-
рушак.
\$475 — Михайло Федько.
\$400 — о. Володимир Грабець.
\$250 — В. і А. Парубченко.
\$215 — ФКУ — Клівленд, ОГ.
\$200 — Адам Лісакевич.
\$150 — Слов'янський відділ бібліотеки Єльського універ-
ситету, д-р Роман Трохимчук.
\$100 — Анна Гувер, д-р Микола і Надія Дейчаківські, Ро-
ман і Люба Домбчевські, Клуб Старих Віком — Ді-
тройт, Дмитро і Юстина Лагошник, Василь Лагошник,
д-р Євген і Олена Мартинюк, д-р Олександр і Марія
Мотиль, Олександр Скоп, Ф. Слободянюк, мгр. Олекса
Стеба, УНСОЮЗ — 94-й Відділ — Дітройт.
\$80 — Ада і Зенон Осінчук.
\$65 — Ніна і Василь Мацьків.
\$50 — д-р Лідія Балтарович, д-р Юрій і Арієта Баранов-
ські, Олекса і Юлія Бойко, д-р Миколу Болюх, Василь Дідо-
шак, Іван Долсон, д-р Василь і Ярослава Кіналь, Роман
і Лариса Коваль, Неоніла і Олександр Косак, Василь
і Світлана Кривсун, Ольга Алексєвич-Лавін, Василь Су-
ліма, Михайло Терпелюк, УНСОЮЗ — 59 Відділ, Брідж-
порт, Конн., Лідія Фіцалович, д-р Стефан і Ярослава Яб-
лонські.
\$30 — Романа Дмитерко, Дмитро Мотрук, Ольга Якубо-
вська.
\$25 — д-р Володимир Атлас, Марко Гордіук, Андрій Да-
нилюк, Юрій Захарія, Омельян Каранець, Василь і Анна
Климух, Юрій і Катерина Коваль, Віктор Лесня, Євгенія
Матух, Юрій і Оксана Мельникович, Дмитро Несторен-
ко, Борис і Марія Свірські, Євген і Стефанія Сиротки,
Рональд і Лідія Стівенс, Іван і Клавдія Федорченко, Бо-
рис Хам, Василь і Валентина Чудовські, Олександр
Несторенко.
\$20 — Петро Байко, Пантелеймон Галат, Гнат Гамалія,
Максим і Надія Гармаш, інж. Роман Грабець, Борис і
Ірина Іванюцькі, М. Іванів, Павло Іващенко, Галина Ки-
таста, Михайло і Юлія Масник, Федір Мироща, Костя Мі-
халюк, Осип Побивайло, Юрій і Марія Рітачка, Анна Сте-
фанів, д-р Богдан Футей.
\$15 — Степан Кікта, Анна Нестор, Ільчо Поплічук.
\$10 — Володимир і Ірина Балко, Михайло Барановський,
Володимир Боляк, Йосиф Бородець, М. Бурчак, Микола
Вербицький, Василь і Марія Волошко, Микола Гадзю-
цький, Сергій Гейзлер, Дмитро Глушко, М. Гнатів, С. Голо-
вата, І. Гац, о. Павло Гресів, Ярослав Давидович, П.
Дуда, Микола і Марія Зень, Іван Зінченко, Дмитро Івасю-
тин, М. Кобасяр, Д. Ковальчик, В. Козіцький, Михайло
Костка, В. Коцур, В. Кравець, Василь Кравців, Володи-
мир і Явдокія Лучанка, Зоя Майданська, Роман Мар-
чак, Теофіл Марчак, В. Микола, Григорій Мурин, Н. Н.,
Галина Олексак, Михайло Олійник, д-р Ярослав і Іри-
на Остап'юк, п-ні Павшук, С. Папилик, Іван і Ксенія Пе-
циляки, Іван Підгірний, Христина і Іван Поглід, Никола
Прихідко, Петро Романко, д-р Олег Сохан, Дмитро
Струс, Ольга Хорітончук, П. Шафаровський, Іван Шкір-
ка, В. Шур.
- 131 менших пожертв на суму — \$158.
- Широ дискуємо! Продовження про пожертви друкувати-
меться в наступних списках. Ввічливо просимо грошові дат-
ки слати на адресу:

HARVARD UNIVERSITY
Ukrainian Studies Fund
1583 Massachusetts Avenue • Cambridge, MA 02138

Відбулися Річні збори Щадниць „Тризуб” в Ньюарку

Федеральна Щадниця „Тризуб” в Ньюарку, Н. Дж., відбула 19-го січня ц.р. вже 63-ті з черги Річні збори. Щадниця була основана в 1921 році.

Два роки тому щадниця отримала федеральний чартер і змінила свою назву на „Trident Federal Savings and Loan Association”. Отримання федерального статусу уможливило щадниці поширення фінансової діяльності, а тим самим дало її клієнтам усі ті послуги, які дають американські фе-
деральні банки. Всі ці послуги, пенсійні і чекові кошти та виплата найвищих дивідендів — є запорукою дальшого швидкого росту щадниці. Тільки за останні два роки, себто від часу отримання феде-
рального чарту, активи банку зросли на 5 мільйонів доларів і на 31-го грудня 1983 року становили суму понад 25 мільйонів до-
ларів.

Пропозиційно до зросту майна, зросли також резерви щадниці, які становили на кінець минулого року суму 1 міль. 200 тис. дол. Висока резерва дає можливість по-
ширення бізнесу на інші частини штату Нью Джерсі. На травень місяць ц.р. намі-
чено відкрити філії в Ланок-
ка Гарбор, що в південній частині штату Нью Джерсі.

Провісний до зросту справи, цієї української фе-
деральної щадниці, присутні довідалися від президента установи Волтера Зарицького. Зборами проводив президент директор Андрій Кейбіда.

Президент В. Зарицький, що має довголітній досвід в банківстві, подав аналі-
зу балансу і рахунків прихо-

вн понад все благає: „Любітеся, брати мої, Україну любіте, і за неї, безталанну, Господа моліть!” Іншого бажання він не мав. Тому нам всім треба іти за Шевченком, з Шевченком жити, у слова Шевченка вірити, і хотіти у посвяті, яку він показав, хоч трохи уподібнитися до нього, без огляду на те, чи ми „старчає”, чи „паняє”, — усі бо ми діти однієї матері-України.

Н.Н.

В ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Незабутнього
МУЖА, ТАТКА, ДІДУСЯ, БРАТА І ШВАГРА

св. п. проф. д-ра
ТЕОДОСІЯ ҐАЄЦЬКОГО

дня 10-го березня 1984 року

будуть відправлені

БОГОСЛУЖЕННЯ

в церквах:

Преображення Господнього, Денвер, Коло.;

св. о. Миколая, Чикаго, Ілл.;

св. Володимира і Ольги в Чикаго, Ілл.

Просимо ласкаво згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина — РОСТИСЛАВА

з дітьми, внуками і родичами

Ділимось сумною вісткою з Родиною і Приятелями,

що дня 6-го березня 1984 р., після довгої і важкої недуги,

упокоївся в Бозі на 71-му році життя

наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БАТЬКО

бл. п. дякон

Богдан Крушельницький

б. диригент хору в Підгірцях, Україна, хору „Дзвони” при

церкві св. Юра в Нью Йорку і церкви св. Марії в Озон Парку.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 10-го березня 1984 ро-
ку в Каліфорнії.

Горем прибиті:

дружина — СТЕФАНІЯ

син — ЛЮБОМИР з родиною

сестра — ЄВГЕНІЯ з мужем ІОСИФОМ

та ближча і дальша Родина в Україні і в Америці

Історичні...

Закінчення зі ст. 2

Розпач: для кого пишу? Для чого? За що я Україну люблю!?

Гнів: Це той Первий, що розпинав Нашу Україну, а Вторая доконала Вдову сиротину.

Любов і завзяття: Караюсь, мучусь... але не каюсь!... Люблю як ширю, вірну дружину, як безталанну свою Україну!

Чим була й яке значення мала для поета Україна, можемо уявити собі на основі двох поезій, що їх Шевченко писав у критичному для нього часі. Перша — це „Заповіт“, коли Шевченко був важко хворий, а друга — це остання перед його смертю, з дня 26-го лютого 1861 р., тобто 11 днів перед відходом у вічність. У „Заповіті“ поет просить, щоб його могила була на „Україні милій, щоб лани широкополі і Дніпро і кручі було видно, було чути, як реве ревуний“. А в останній поезії поет мріє:

...Неначе над Дніпром широким,
в гаю — предвічною раю,
поставлю хаточку, — садочок
кругом хатини насажу.

Прилинеш ти у холодочок
Тебе, мов краплю, посажу.
Дніпро, Україну згадам...

В епілозі „Гайдамаків“ поставив Шевченко одне питання до грядучих поколінь:

...Посіли гайдамаки
В Україні жито,
Та не вони його жали,
Що ж мусим робити?...

Це питання відноситься до всіх українців, що жили, живуть і будуть жити, і кожне покоління мусить на це питання відповісти. Перше покоління XX віку відповіло боротьбою і проголошенням Актів державності 22-го січня 1918-1919 років, друге покоління — боротьбою за Карпатську Україну і пізніше УПА та проголошенням декларації 30-го червня 1941 року. Тепер перед третім і четвертим поколінням стоїть завдання долати жито, що його засіяло перше повстання поневоленої України в 1768 році, замальоване Шевченком у „Гайдамаках“.

За волею Божою ми вийшли на еміграцію, щоб допомогти нашій батьківщині словом, щоб остергати світ перед небезпекю поневолених тих народів, які мають ще змогу протиставитись червоному російському імперіалізму. Тому кожне наше зусилля, кожна праця, кожне слово повинні бути звернені проти тристатного ворога нашої Батьківщини. І коли ми у згоді й братній любові поведемо нашу боротьбу за звільнення України, тоді Шевченко обіцяє нам: „І забудуться срамотні давнина, і Гоголь, і слава, слава України“.

Річні Загальні Збори Членів

Української Кредитової Кооперативи

„САМОПОМІЧ“
в Ньюарку, Нью Джерзі

відбудуться

в суботу, 24-го березня 1984 р., о год. 6-й веч.
в залі Українського Народного Дому
140 Преспект Авеню, ІРВІНГТОН, Н. Дж.
Звичайний порядок нарад, вибір трьох членів до Ради
Директорів та двох членів до Кредитового Комітету.
Окремим повідомленням не висилається.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION

(ліценція В/О ВНЕШПОСЛТОРГ)

Добре відомо, що фірма, яка на протязі багатьох літ скоро і точно
обслуговує своїх багаточисленних клієнтів у виспий
пачок-дарунків в Україну і інші частини СССР.

Відборець нічого не платить.
Тисячі задоволення клієнтів.
Всі посилки забезпечені.
Гарантована шкоро і точна доставка.

Всі наші відділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже поміркованих цінах.
За інформаціями і безплатними каталогами, звертайтесь до головного бюро або до всіх наших відділів.

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION

40 East 49th Street. (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N.Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150. 758-1151

Відділ:	Телефон:
Apple Valley, Minn. 55124	(612) 432-3939
New York, N.Y. 10003	(212) 254-5456
New York, N.Y. 10011	(212) 243-2583
So. Boston, Mass. 02127	(617) 268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	(203) 367-2863
Chicago, Ill. 60629	(312) 925-2737
Cleveland, Ohio 44134	(216) 884-1738
Irvington, N.J. 07111	(201) 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49505	(616) 361-5960
Hackensack, N.J. 07601	(201) 342-9110
Hartford, Conn. 06106	(203) 232-6600
Lakewood, N.J. 08701	(201) 363-8569
Montebello, Calif. 90640	(213) 727-0884
Miami Beach, Fla. 33139	(305) 532-7026
New Haven, Conn. 06511	(203) 562-1446
Newark, N.J. 07106	(201) 373-8783
Philadelphia, Pa. 19122	(215) 763-4818
Philadelphia, Pa. 19141	(215) 495-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	(412) 881-2750
Waterbury, Conn. 06710	(203) 756-1668
Worcester, Mass. 01607	(617) 798-2868
Youngstown, Ohio 44503	(216) 743-0440
Fort Wayne, Ind. 46808	(219) 432-5402
Houston, Texas 77074	(713) 270-7995
72 County Road, No. 42	(612) 432-3939
45 Second Avenue	(212) 254-5456
135 West 14th Street	(212) 243-2583
393 West Broadway	(617) 268-8764
1880 Seaview Avenue	(203) 367-2863
2501 West 69th Street	(312) 925-2737
6089 Sate Road	(216) 884-1738
1082 Springfield Avenue	(201) 374-6446
1541 Plainfield Ave. N.E.	(616) 361-5960
194-B Main Street	(201) 342-9110
1839 Park Street	(203) 232-6600
241 Fourth Street	(201) 363-8569
827 So. Third Street	(213) 727-0884
1352 Washington Ave.	(305) 532-7026
1329 Boulevard	(203) 562-1446
698 Sanford Avenue	(201) 373-8783
1214 N. 5th Street	(215) 763-4818
4925 Old York Road	(215) 495-9586
1307 E. Carson Street	(412) 881-2750
555 Cook Street	(203) 756-1668
22 Carlisle Street	(617) 798-2868
309 W. Federal Street	(216) 743-0440
1807 Beineke Road	(219) 432-5402
7076 Bissonnet	(713) 270-7995

УСВТ „Ч.Січ“ — „Геленік“
С.К. 2:0 (Воковер)

Після односторонньої перерви, відновилися змагання турніру „Вікторія Пошто“, які на протязі зимових місяців проходили в залі Арморі в Джерзі Сіті.

В п'ятницю ввечері, 10-го лютого ц.р., відбулися ігри п'ятої рунди, в якій перша дружина УСВТ „Ч.Січ“ здобула дві чергові точки, воковером, після того, як грецький клуб „Геленік“ не зміг виставити дружини в повному складі.

Показник таблиці ігор II-ої підгрупи після 5-ої рунди:

Польські Соколи	5	8:2
УСВТ „Ч.Січ“	5	7:3
Берген Рейдерс	4	5:3
Геленік С.К.	5	5:5
Кренфорд Інтер	5	5:5
Гякомо С.К.	4	3:5
Л. Бренч Португиз	4	1:7
Н. Дж. Бразил С.К.	4	0:8

УСВТ „Ч.Січ“ (мол. юнаки)
Юніон Кавіті (мол. юнаки)
3:5

Знавши поразки у неділю, 12-го лютого ц.р., молодші юнаки „Ч.Січ“ не заквафікувалися до ігор зимового турніру Асоціації Кутарс. Голі для „Ч.Січ“ в цій зустрічі здобули Р.Понсь, Матвішин і Полянський.

УСВТ „Ч.Січ“ (олдбой)
Савт Орандж (олдбой) 12:5

У „Спортивних Вістях“ („Свобода“ з 11-го лютого ц.р.) трапилася друкарська помилка, випало кілька рядків з вістки про повні змагання і між ними імена змагунів дружини. Має бути: „Голі для „Ч.Січ“ стріли: Р. Презиміський 3, А. Гбур 3, С. Чижович 3, Б.

ВІДБИВАНКОВІ
ДРУЖИНИ УСО „ТРИЗУБ“

В УСО „Тризуб“ відбиванка є другою з черги після футболу, найбільш активною діяльною спорту. Чоловіча дружина змагається в Делаверській Лізі в „А“ Дивізі, в якій виступають ще інші клуби. Провідником нашої дружини є Орест Лесюк, а обов'язки тренера виконує Богдан Заводович. У зимових місяцях наша дружина тренує, як теж відбуває змагання в залі Менор коледжу у Факс

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелья Твардовський

Українці — учасники Зимових Олімпійських Ігор

Згідно з вислідами Зимових Олімпійських Ігор, збірна ССРСР здобула найбільше — 25 медаль, у цьому числі: 6 золотих, 10 срібних і 9 бронзових. Дальші місця зайняли: Східна Німеччина (24 медалі), Фінляндія (13), Норвегія (9), ЗСА (8), Швеція (8), Чехо-Словаччина (6), Швейцарія (5), Канада (4), Західна Німеччина (4), Франція (3), по дві медалі — Італія і Ліхтенштайн і по одній — Англія, Японія, Югославія, Австрія.

Традиційно збірна Советського Союзу виступила в інтернаціональному складі, в якому, крім росіян, змагалися: українці, білоруси, литовці, латвійці, естонці, казахстанці. Усіх їх у спортному світі, на радість москвських імперіалістів, називали журналісти і наївні спортивні діячі вільних країн — росіянами.

Неодноразово московські пропагандисти обвинувачують ЗСА в імперіалізмі і підбурюють пурторіканців до змагу за „самостійність“. І чі не глум! Пуерто Ріко під управою ЗСА мають можливість виступати самостійно в світових Олімпіадах, а „сборна радянська Україна“, член-основник ОН, як і Білорусь, не можуть брати участі. Цим разом у збірній ССРСР було 8 чемпіонів попередніх Олімпіад і 34 чемпіони світу. Як відомо, всі спортивні збірні ССРСР є дійсними професіоналістами, їх повністю і відносно щед्रो оплачує та ними завідує держава. Тільки завдяки безнадійній наївності спортивних діячів вільного світу, спортивні збірні ССРСР мають можливість виступати в світових Олімпіадах і, очевидно, перемагати справжніх аматорів країн вільного світу. Ще одним аскавним доказом цього були цьогорічні Зимові Олімпійські Ігри в Сараєво. Збірна ССРСР професіоналізм ще раз здобула найбільшу кількість медалей, але цим разом вже ряд світових журналістів і спортивних діячів загворили голосніше про так зв. „аматорство“ в цій останній у світі імперії. Якщо йдеться про участь українських спортсменів у Зимових Олімпійських Іграх, то в Сараєво виступали такі змагуни:

Олександр Батюк з Чернігова, віцечемпіон ССРСР в лещатарському штафетному бігу 15 км. В Сараєво він здобув срібну медаль.

Валерій Савин з Львова, чемпіон ССРСР в лещатарських стрибках. В Сараєво медалі не здобув.

Олександр Прохвирин, уродженець Ворохти, під сучасну пору з Києва, чемпіон України в лещатарського двоборства (в стрибках і 15 км. бігу), в Сараєво медалі не здобув.

Валентина Лаленкова з Києва, віцечемпіонка Європи зі швидкісного бігу на ковзанах, в Сараєво медалі не здобула.

Владислав Третяк, славний воротар хокейної дру-

жини ЦСКА (Армія) і збірної ССРСР, син українських переселенців з Глухова на Сумщині, втретє в своїй гаківковій кар'єрі здобув золоту медаль.

Були в збірній і інші змагуни з українськими прізвищами: С. Пономаренко (Танцюрист на льоду), К. Дроздецький (гокеїст) й інші, але про них не маємо конкретних інформацій. Деякі, такі як Тарас Долінський (Танцюрист на льоду), мав бути включений до збірної, але не було про нього згадки в Сараєво.

Назвали найкращих футболістів України

Після кількарічної перерви науково-методична рада Федерації футболу в Україні затвердила список найкращих змагунів в Україні, до якого включено 33-ох футболістів, тобто по три на кожну позицію, воротарі: С. Краковський (Дніпро, Дніпропетровське), В. Єліскас (Шахтар, Донецьке), М. Михайлів (Динамо, Київ), Оборони: О. Варнавський (Шахтар, Д.), В. Лозинський (Д. Київ), С. Кузнецов (Металіст, Харків); П. Кутузов (Д. Дніпропетровське), В. Плоскіна (Чорноморськ, Одеса), В. Камарзас (М. Харків), С. Балтача (Д. Київ), С. Пучков (Д. Дніпропетровське), О. Сонко (Ш. Донецьке), А. Дем'яненко (В. Черніков (Д. Київ), С. Жарков (Ч. Одеса). Помічники: Г. Литовченко (Дніпропетровське), В. Безсонів (Д. Київ), Р. Шаріпов (М. Харків), М. Соколовський (Ш. Донецьке), М. Павлів (Дніпро), А. Баль (Д. Київ), В. Кузнецов (Дніпро) І. Юрченко (Ш. Донецьке). Напасники: В. Грабов (Ш. Донецьке), О. Протасів (Д. В. Сатушенко (Д. Київ), О. Таран (Д.), В. Фік (Ч. Одеса), З. Заваров (Д. Київ), В. Лютий (Д.), О. Блохін (Д. Київ) і С. Морозов (Ш. Донецьке).

Зміни в складі львівських „Карпат“

Як інформував спортивних журналістів другий тренер „Карпат“ В.Дударенко, (невідомо куди вислали невідомо росіянина Самарина) в складі „Карпат“ в цьому сезоні мали виступати: Дубровний, Батич і Шербеї, яких свого часу позбувся згаданий Самарин (вони виступали в „Молдові“ Кишинів, Молдавія); Турянський і Журавчик, обидва вихованці західного українського футболу, перший теж виступав в „Молдові“, а другий в „Кубані“. Виявили бажання виступати в цьому горічому складі теж місцеві вихованці Гушак і Гаврилі, які досі змагалися в Керчі в клубі „Океан“. І. Гамалія, капітан „Карпат“, зазначив, що всі змагуни прагнуть зробити все, щоб гарною грою повернути на стадіон любителів футболу. З різних причин із складу „Карпат“ відійшли: Кондратов, Гунько, Копил, Никитюк і Юрчишин.

(от)

ЛИВАНСЬКИЙ УРЯД скликає на наступний тиждень конференцію у швейцарському місті Лозан, на яку запрошує провідників всіх воюючих сторін в Лівані. Звичайно, між ними є провідники християнських і мусулманських груп, які від семи років поборюють себе і не дозволяють на стабілізацію цієї зруйнованої країни. Хоч всі воюючі фракції погодилися вислати своїх провідників на конференцію, спорадичні бої далі ведуться в Бейруті.

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ
УКРАЇНЦІ

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокості в Україні в 1932-33 роках.

Організація Американців в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформацією до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS
IN UKRAINE

43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

В Ютиці...

Закінчення зі ст. 1.

він був здібний, лагідний, глибоководумний, ніжної постичної влачі, залишився сам собою — „світ не спіймав його“, як писав Сковорода. Релігійність, патріотизм, кришталений характер винис з рідного села. В останніх місяцях проявив тугість, духову силу, не нарівав на свої страждання, був повноцінним праведником. Проф. П. Малир, член Об'єднання Українських Письменників „Слово“, попросив Покійного від українських письменників, висловивши співчуття родині. Ось диякон Б. Тарнавський, представник фонду Катедри Українознавства в Гарварді, підкреслив, що Покійний був обдарований св. Духом, мав великий дар служіння рідному народові. Він писав багато про Гарвард у „Народній Волі“, відступав цілі сторінки, друкував додатки про Український Науковий Інститут при Гарвардському Університеті. Ось Смик пригадав, що Покійний мав сестру Катерину, що, як сестра Дам'яна, чину Сестер Службицьких Пречистої Діви Марії, молилася за нього.

Вкінні найстарший внук Леонід Герещ, студент Гарвардського університету, подякував усім від родини — представникам організації і поодиноким особам. Прийняття приготував Т. Гробокий разом з Парафіальною радою, Сестринством і відділом СУА.

О. Б. Смик закінчив тризну останніми словами Покійного: „Хай вас Бог провадить“.

До 170-річчя...

Закінчення зі ст. 2.

давати і поширювати інформативну літературу правозахисного руху, а також інші друковані матеріали, корисні для українського народу. Допомагаймо українським науковим установам на поселеннях, які своєю творчою діяльністю мають зберегти історичну пам'ять українського народу і бути маяком національно-культурного спрямування. Робімо все можливе, щоб сприяти піднесенню рівня культурного, і іншого, життя; дбаймо про молоді і про Центри Української Культури, які повинні бути в кожному, більш населеному українській місті; не забуваймо про українські Церкви.

Така діяльність наша буде гідним вшануванням пам'яті Шевченка, про якого ще Василь Стефаник сказав, що в словах Шевченка „показана нам далека-далека дорога до нашої майбутності. Читайте його слово, шукайте тої дороги, йдіть нею, щоб з вас були люди найтвердіші“.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОІЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!

Now available:
additional copies of
The Ukrainian Weekly's
special issue on the
GREAT FAMINE

Order by writing
or calling
The Weekly
at (201) 434-0237.

Степан Любомирський

ПРОМЕТЕЙВ
ВОГОНЬ

РОМАН

Ціна: \$16.00 з пересилкою.
Мешканців штату Нью Джерзі зобов'язує 5% ставкою податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНССУБОТА,
17-го БЕРЕЗНЯ 1984 р.

Нью Йорк, Н. Й. Річні збори Т-ва „Дністер“ 161-го Відд., о год. 3-й по пол., в УНДомі при 140 Дроуг Авеню, в Нью Йорку. На порядку наради згати Управи і Контрольної Комісії та вибір нової Управи на 1984 рік. Просимо всіх членів взяти участь у цих річних зборах. — Іван Яремчук, гол., Степан Селешко, рек. секр.

48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

Прибори для писання писанок: фарби, писальці, віск, зори писанок, та все потрібне, разом з інструкціями.

HELP WANTED

HOUSEKEEPER/BABYSITTER
Live-in, Mon.-Fri., light housework, one infant, some English desirable, good with children, attractive salary. Long Island area.
Call (516) 799-5094

• FOR SALE •

TYPEWRITERS
Ukrainian and others. Also copiers, addressers, safes and other office equipment shipped.
JACOB SACHS
251 W. 98th St., New York, N.Y. 10025
Tel.: (212) 222-6683

Різне

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на центральні св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відомо солідна фірма

CYPRESS

HILLS MONUMENTS
В БІЛАНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
K. M. KARDOVICH
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.

Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

• FUNERAL DIRECTORS •

SENKO

FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD

FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
24 HOURS A DAY.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємось похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222